

Istungidokument

B8-0729/2016

1.6.2016

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja avalduse alusel

vastavalt kodukorra artikli 123 lõikele 2

olukorra kohta Venezuelas
(2016/2699(RSP))

Francisco Assis, Ramón Jáuregui Atondo, Carlos Zorrinho, Marlene Mizzi, Doru-Claudian Frunzuliță, Claudia Țapardel, Nicola Caputo, Nicola Danti, Pier Antonio Panzeri, Nikos Androulakis, Karoline Graswander-Hainz, Knut Fleckenstein, Enrique Guerrero Salom, Sergio Gutiérrez Prieto, Ana Gomes, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Jonás Fernández, Juan Fernando López Aguilar, Victor Boștinaru
fraktsiooni S&D nimel

**Euroopa Parlamendi resolutsioon olukorra kohta Venezuelas
(2016/2699(RSP))**

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone olukorra kohta Venezuelas, eriti 27. veebruari 2014. aasta resolutsiooni olukorra kohta Venezuelas¹, 18. detsembri 2014. aasta resolutsiooni demokraatliku opositsiooni tagakiusamise kohta Venezuelas² ja 12. märtsi 2015. aasta resolutsiooni olukorra kohta Venezuelas³,
 - võttes arvesse 1948. aasta inimõiguste ülddeklaratsiooni,
 - võttes arvesse 11. septembril 2001. aastal vastu võetud Ameerika riikide demokraatiahartat,
 - võttes arvesse ÜRO inimõiguste ülemvoliniku 20. oktoobri 2014. aasta avaldust meelevaldajate ja poliitikute kinnipidamise kohta Venezuelas,
 - võttes arvesse Human Rights Watchi 16. mai 2016. aasta kirja Ameerika Riikide Organisatsiooni peasekretärile Luis Almagrole Venezuela kohta⁴,
 - võttes arvesse Lõuna-Ameerika Riikide Liidu (UNASUR) peasekretäri 23. mai⁵ ja 28. mai⁶ 2016. aasta ametlikke teateid ettevalmistavate kohtumiste kohta, et alustada rahvuslikku dialoogi Venezuela valitsuse ja opositsioonikoalitsiooni MUD esindajate vahel,
 - võttes arvesse 26.–27. mail 2016 Ise-Shimas toimunud G7 tippkohtumisel esitatud juhtide deklaratsiooni⁷,
 - võttes arvesse riigisekretäri John Kerry 27. mai 2016. aasta avaldust seoses tema kõnega endisele Hispaania peaministrile Jose Luis Rodriguez Zapaterole⁸,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 123 lõiget 2,
- A. arvestades, et Venezuelas asub 20 % maailma naftavarudest, aga ta annab ainult 3 % maailma naftatoodangust; arvestades, et nafta moodustab selle riigi ekspordist 96 %; arvestades, et Venezuela ei kogunud majandusbuumi ajal sääste, et leevendada kaubanduse olukorra halvenemist või pehmenada vajalike makromajanduslike kohanduste mõju;

¹ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0176.

² Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2014)0106.

³ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0080.

⁴ <https://www.hrw.org/news/2016/05/16/letter-human-rights-watch-secretary-general-almagro-about-venezuela>

⁵ <http://www.unasursg.org/es/node/719>

⁶ <http://www.unasursg.org/es/node/779>

⁷ <http://www.mofa.go.jp/files/000160266.pdf>

⁸ <http://www.state.gov/r/pa/prs/ps/2016/05/257789.htm>

- B. arvestades, et Rahvusvahelise Valuutafondi (IMF) hinnangul väheneb Venezuela majandus 2016. aastal 8 %, olles 2015. aastal juba 5,7 % vähenenud; arvestades, et kuigi alampalka on 30 % tõstetud, ei võimalda 180,9 %line inflatsioonimäär Venezuela elanikel endale esmatarbekaupu lubada; arvestades, et IMF prognoosib, et inflatsioonimäär on 2016. aasta lõpuks 700 % ja 2017. aastal 2200 %;
- C. arvestades, et kuigi ametlikud andmed puuduvad, on vaesusmäär Venezuelas ENCOVI (Encuesta de Condiciones de Vida) andmetel tõusnud 2013. aasta 30 %lt 2016. aasta 60 %le ehk kahekordistunud; arvestades, et 75 % Maailma Terviseorganisatsiooni poolt oluliseks peetavatest ravimitest ei ole Venezuelas kättesaadavad;
- D. arvestades, et põhitaristu visiooni puudumine ja ebatõhus valitsemine on viinud suure majandusliku ja sotsiaalse kriisini, mis ilmneb pikaajalise ressurside, toormaterjalide, sisendite, põhitoiduainete ja oluliste ravimite nappuses ning tootmistegevuse puudumises, ning arvestades, et riik on suurte ühiskondlike rahutuste lävel, mis võib viia ettearvamatute tagajärgedega humanitaarkriisini;
- E. arvestades, et Venezuela opositsioonikoalitsioon, mida tuntakse MUD nimetuse all, sai ühekojalises rahvuskogus 167 kohast 112, mis tähendab kahekolmandikulist enamust PSUVi 55 koha vastu; arvestades, et ülemkohus keelas seejärel neljal äsja MUDist valitud rahvuskogu liikmel ametisse asumast, mis jättis opositsiooni kahekolmandikulisest enamusest ilma;
- F. arvestades, et ideoloogilistel ja poliitilistel põhjustel on vangistatud väljapaistvad poliitilise opositsiooni liidrid ja veel umbes sada isikut; arvestades, et rahvuskogu võttis 29. märtsil 2016. vastu amnestia ja riikliku lepitamise seaduse ja ülemkohus tunnistas selle seaduse 11. aprillil 2016 uuesti põhiseadusevastaseks;
- G. arvestades, et alates sellest, kui rahvuskogu 2016. aasta jaanuaris ametisse asus, on ülemkohus tunnistanud ebaseaduslikuks või mittekohaldatavaks neli rahvuskogus heaks kiidetud seadust: veebruaris tunnistas ülemkohus kehtivaks president Maduro majandusdekreedi, mille rahvuskogu oli jaanuaris tagasi lükanud; märtsis langetas kohus otsuse, et seadusandjal ei ole õigust uurida 2015. aasta lõpul ametisse nimetatud 13 kohtuniku ametissenimetamist; aprillis tunnistas kohus amnestiaseaduse põhiseadusevastaseks ja keelas põhiseaduse muudatuse, millega presidendi ametiaega oleks vähendatud kuult aastalt neljale;
- H. arvestades, et UNASURi raames on viimastel päevadel Dominikaani Vabariigis korraldatud ettevalmistavaid kohtumisi, mida juhtisid endine Hispaania peaminister Jose Luis Rodriguez Zapatero, endine Dominikaani Vabariigi president Leonel Fernandez ja endine Panama president Martin Torrijos, et algatada rahvuslik dialoog Venezuela Bolívari Vabariigi valitsuse ja opositsioonierakondade (mida esindab MUD) esindajatega;
- I. arvestades, et võitlus ebaseaduslike kaevanduste üle kontrolli saavutamiseks on Guyana ja Brasiilia piiri ääres asuvas maavarade rikkas piirkonnas tavaline; arvestades, et 4. märtsil 2016 toimus Bolívari Vabariigis Tumeremos veresaun, milles jäi kaduma 28 kaevurit, kes seejärel mõrvati; arvestades, et ametivõimud ei ole veel andnud rahuldavat vastust, ning arvestades, et ajakirjanik, kes hiljuti seda juhtumit uuris, lasti 28. aprillil 2016 oma kodus Tumeremos maha;

- J. arvestades, et Venezuelas ei austata nõuetekohaselt õigusriigi põhimõtet ja võimude lahususe põhimõtet; arvestades, et praegused faktid osutavad valitsuse ülemäärasele mõjule ja kontrollile kohtuvõimu ja riikliku valimisnõukogu üle ning et sellel on kahjulik mõju seadusandjale ja opositsioonivõimudele, mis on iga demokraatliku süsteemi alussambaks;
- K. arvestades, et Venezuela valitsuse poolt 6. aprillil 2016 välja antud seaduses nr 2294 sätestatakse, et avaliku sektori teenistujad töötavad ainult kaks päeva nädalas seni, kuni püsib El Niño mõju Simón Bolívari hüdroelektrijaamale; arvestades, et õppetöö ülikoolides ja muudes õppeasutustes on samuti ajutiselt või täielikult riikliku julgeoleku või energiasäästu põhjusel peatatud; arvestades, et need sulgemised mõjutavad märkimisväärselt kodanike õigusi;
- L. arvestades, et Venezuela väga suur kuritegevuse määr ja täielik karistamatus on muutnud selle riigi üheks kõige ohtlikumaks riigiks kogu maailmas ning Caracases on maailma kõrgeim vägivallakuritegevuse määr – üle 119,87 mõrva 100 000 inimese kohta;
- M. arvestades, et demokraatlik opositsioon on alustanud põhiseaduslikku protsessi, et taotleda rahvahääletuse korraldamist presidendi tagandamise küsimuses; arvestades, et MUD on kogunud ja andnud riiklikule valimisnõukogule üle 1,8 miljonit allkirja, mis on palju rohkem kui 198 000 allkirja, mida on vaja, et see protsess oleks õiguspärane ja põhiseadusele vastav;
1. väljendab sügavat muret demokraatia ja inimõiguste järsult halveneva olukorra pärast Venezuelas;
 2. peab tervitatavaks UNASURi algatatud vahendamispüüdusi, et alustada täidesaatva võimu ja opositsioonienamuse MUD vahel rahvuslikku dialoogi; tuletab meelde, et Venezuela jaoks ei saa olla elujõulist, rahumeelset ja stabiilset lahendust ilma rahvusliku dialoogita, ning kutsub kõiki osapooli konstruktiivsest ja lahendustele orienteeritud protsessist osa võtma; rõhutab, et kokkulepitud demokraatlik lahendus on ainus viis edasiliikumiseks;
 3. nõuab tungivalt, et liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresident ning piirkondlikud organisatsioonid tagaksid, et dialoogil ja rahvuslikul lepitamisel oleks Venezuelas vahendusroll, et toetada rahumeelset, demokraatlikku ja põhiseadusejärgset lahendust riigis praegu valitsevale kriisile;
 4. võtab teadmiseks G7 juhtide deklaratsiooni Venezuela kohta; palub juunis kohtuval Euroopa Ülemkogul esitada poliitiline avaldus Venezuela olukorra kohta ja toetada hiljuti algatatud vahenduspüüdusi, et Venezuela jaoks lepitaks kokku demokraatlikud ja poliitilised lahendused;
 5. väljendab sügavat muret järjest suureneva sotsiaalse pinge pärast, mida põhjustab esmatarbekaupade (toit ja ravimid) nappus; palub liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgel esindajal ja komisjoni asepresidendil töötada Venezuela jaoks välja koostöökava, et tegeleda elanikkonna kõige kiireloomulisemate esmavajadustega; palub Venezuela valitsusel seda koostööd aktsepteerida ja selle elluviimist hõlbustada;
 6. väljendab muret praeguse institutsioonilise ummikseisu ning täidesaatva võimu

kontrolli pärast ülemkohtu ja riikliku valimisnõukogu üle – see takistab rahvuskogu poolt vastu võetud seaduste ja algatuste kohaldamist; palub Venezuela valitsusel austada õigusriigi põhimõtet ja võimude lahususe põhimõtet; tuletab meelde, et võrdselt seaduslike võimude lahusus ja üksteise asjadesse mittesekkumine on õigusriigi kohaselt toimivate demokraatlike riikide juhtpõhimõte;

7. palub Venezuela valitsusel muuta praegu vanglas viibivate poliitiliste vangide vanglakaristused koduarestiks; tuletab meelde, et poliitiliste vangide vabastamine on opositsiooni seatud läbirääkimiste eeltingimus, ning palub mõlemal poolel leppida kokku kompromisslahenduses, mille eesmärk on toetada praeguseid vahenduspiüüdlusi; tuletab meelde, et see vastutulek näitaks täitevvõimu tahet rahvuslikule dialoogile kaasa aidata;
8. nõuab, et ametivõimud austaksid rahumeelsete meeleavalduste põhiseaduslikku õigust ja tagaksid selle; palub ka opositsioonijuhtidel kasutada oma õigusi vastutustundlikult ja vaoshoitult; palub, et Venezuela ametivõimud tagaksid julgeoleku ja õiguste vaba kasutamise kõigile kodanikele, eelkõige inimõiguste kaitsjatele, ajakirjanikele, poliitilistele aktivistidele ja sõltumatute valitsusväliste organisatsioonide liikmetele;
9. leiab, et absoluutselt kõige tähtsam on vähendada suurenevat ning vägivalda ja ebakindlust toitvat praegust karistamatust riigis ning tagada austus kehtiva õigussüsteemi vastu, mis tähendab õigluse tagamist inimröövide, mõrvade ja muude igapäevaselt toimepandavate kuritegude ohvritele ja nende peredele;
10. palub Venezuela ametiasutustel uurida Tumeremo veresauna, milles häbiväärselt mõrvati 28 kaevurit, ning tuua selle teo toimepanijad ja õhutajad kohtu ette, sh need, kes seisavad ajakirjaniku Lucía Suárezi hiljutise mõrva taga, mis pandi toime samas kohas ja mille suhtes kahtlustatakse seotust eelnevalt mainitud mõrvadega;
11. nõuab tungivalt, et Venezuela valitsus ja avaliku sektori asutused järgiksid põhiseadust ning hõlbustaksid, mitte ei takistaks õiguspäraste ja tunnustatud mehhanismide ja menetluste kasutuselevõtmist Venezuela põhiseaduses sätestatud valimisprotsessi käivitamiseks;
12. nõuab tungivalt, et Venezuela valitsus teeks kõik endast oleneva, et taastada tööaeg ja koolitunnid, nii et elu riigis muutuks jälle normaalseks, ja tagaks, et austatakse sotsiaal- ja tööõigusi ning üldist õigust haridusele;
13. tuletab meelde, et parlament on paljudel juhtudel näidanud üles solidaarsust Venezuela rahvaga; märgib, et enamik riigi poliitilistest jõududest on mitu korda tungivalt palunud meie kohalolekut ja tuge; tuletab sellega seoses meelde, et parlamendi delegatsiooni lähetus on juba heaks kiidetud, kuid ei ole veel ikka toimunud; nõuab seepärast selle lähetuse toimumist, et delegatsioon saaks täita oma ülesande saada ülevaade Venezuela poliitilisest ja sotsiaalsest olukorrast;
14. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, Venezuela Bolívari Vabariigi valitsusele ja rahvuskogule, Euroopa – Ladina-Ameerika parlamentaarsele assambleele ning Ameerika Riikide Organisatsiooni peasekretärile.